

УДК 341.34

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.4.43>

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОКАЗІВ У МІЖНАРОДНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ТРИБУНАЛАХ AD HOC (МКТЮ, МКТР, МЗМКТ)

Мамедов Г.А.,
*кандидат юридичних наук,
молодший науковий співробітник
Центрального науково-дослідного Інституту Збройних Сил України
ORCID: 0009-0000-9569-345X
e-mail: mga.arcrimea@gmail.com*

Мамедов Г.А. Загальна характеристика доказів у міжнародних кримінальних трибуналах ad hoc (МКТЮ, МКТР, МЗМКТ).

У статті надана загальна характеристика доказів у Міжнародному кримінальному трибуналі щодо колишньої Югославії, Міжнародному кримінальному трибуналі щодо Руанди та Міжнародному залишковому механізмі для кримінальних трибуналів.

Звертається увага, що Югославський та Руандійський трибунали, засновані Радою Безпеки ООН на підставі резолюцій Ради Безпеки ООН; причинами створення цих трибуналів були найбільш зухвалі порушення прав людини у формі вчинення міжнародних злочинів. У резолюції, якою був заснований Югославський трибунал, Рада Безпеки ООН висловила занепокоєння щодо багаточисельних повідомлень про масштабні і зухвалі порушення міжнародного гуманітарного права, які були на території колишньої Югославії й, зокрема, у Боснії та Герцеговині та ставила метою покласти край таким злочинам та вжити ефективні заходи щодо віддання суду осіб, які відповідальні за згадані злочини. Оскільки як МКТЮ так і МКТР були створені як тимчасові трибунали *ad hoc*, після припинення їх функціонування нерозглянуті справи було передано до новоутвореного органу – МЗМКТ з тією ж юрисдикцією, якою раніше володіли МКТЮ та МКТР.

Зроблено висновок, що прийняті у МКТЮ, МКТР та МЗМКТ правила доказування є унікальними. Вони були сформовані на засадах консенсусу між національними правовими системами, які належать до правових сімей загального та цивільного права. Підкреслено, що МКТЮ та МКТР, а пізніше й МЗМКТ встановили досить м'які та гнучкі правила допустимості доказів. У разі, якщо у Правилах процедури та доказування МКТЮ, МКТР чи МЗМКТ відсутні відповідні норми, що врегульовували правила доказування, Палата, що розглядає справу має право застосовувати такі правила, які найкраще сприяють справедливому вирішенню справи, що розглядається, і відповідають духу Статуту та загальним принципам права.

Окрему увагу приділено принципу рівності сторін та його ролі у збиранні та поданні доказів у міжнародних кримінальних трибуналах *ad hoc*.

Ключові слова: докази, міжнародний кримінальний трибунал щодо колишньої Югославії, міжнародний договір, міжнародний злочин, права людини.

Mamedov H.A. General characteristics of evidence in international ad hoc criminal tribunals (ICTY, ICTR, IRMCT).

A study of the evidence in the International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia, the International Criminal Tribunal for Rwanda and the International Residual Mechanism for Criminal Tribunals is provided.

Attention is paid that the Yugoslav and Rwandan tribunals, established by the UN Security Council based on UN Security Council resolutions; the reasons for the creation of these tribunals were the most audacious violations of human rights in the form of international crimes. In fact, in the resolution that established the Yugoslav Tribunal, the UN Security Council expressed its concern about the numerous reports of large-scale and brazen violations of international humanitarian law that occurred in the

territory of the former Yugoslavia and, in particular, in Bosnia and Herzegovina, and aimed to put an end to such crimes and take effective measures to bring to justice the persons responsible for the mentioned crimes. Since both the ICTY and the ICTR were created as temporary ad hoc tribunals, after their termination, pending cases were transferred to the newly formed body - the IRMCT, which has the same jurisdiction as the ICTY and the ICTR.

It was concluded that the rules of evidence adopted by the ICTY, ICTR and IRMCT are «unique». They were formed based on consensus between national legal systems that belong to the legal systems of common law and civil law. It is emphasized that the ICTY and the ICTY, and later the IRMCT adopted fairly soft and flexible rules for the admissibility of evidence. In the event that the Rules of Procedure and Evidence of the ICTY, the ICTR or the IRMCT do not contain relevant norms that regulate the rules of evidence, the Chamber considering the case has the right to apply such rules that best contribute to the fair resolution of the case under consideration and correspond to the spirit of the Statute and the general principles of law.

Special attention is paid to the principle of equality of the parties and its role in the collection and presentation of evidence in ad hoc international criminal tribunals.

Key words: evidence, international criminal tribunal for former Yugoslavia, international treaty, international crime, human rights.

Постановка проблеми. На відміну від Нюрнберзького та Токійського трибуналів, від яких, з огляду на особливості їх створення та функціонування, не простежується прямий вплив на норми, які стосуються доказів та доказування у МКС, досвід Міжнародних кримінальних трибуналів щодо колишньої Югославії (МКТЮ) і щодо Руанди (МКТР), а також Міжнародного залишкового механізму для кримінальних трибуналів (МЗМКТ) стали важливими для процесуального права Міжнародного кримінального суду, і норми права, які стосуються доказів не були винятком [1, с. 373].

МКТЮ заснований Радою Безпеки ООН на підставі Резолюції № 827(1993) від 25 травня 1993 р., МКТР – Радою Безпеки ООН на підставі Резолюції № 955 (1994) від 8 листопада 1994 р. Причини створення цих трибуналів були очевидні – найбільш зухвалі порушення прав людини у формі вчинення міжнародних злочинів. Власне у резолюції, якою був заснований Югославський трибунал, Рада Безпеки ООН висловила занепокоєння щодо багаточисельних повідомлень про масштабні і зухвалі порушення міжнародного гуманітарного права, які були на території колишньої Югославії й, зокрема, у Боснії та Герцеговині та ставила метою покласти край таким злочинам та вжити ефективні заходи щодо віддання суду осіб, які відповідальні за згадані злочини [2]. Відтак, як підкреслюється у доктрині, *de facto* метою створення МКТЮ була необхідність потреба у відновленні міжнародного правопорядку та справедливості, шляхом притягнення до відповідальності тих осіб, що вчинили міжнародні злочини на території колишньої Югославії [3, с. 19].

МКТР часто називають трибуналом-близнюком МКТЮ [4, с. 146], що був утворений на підставі резолюції 955 (1994) Ради Безпеки ООН від 8 листопада 1994 року [5]. Необхідність створення МКТР згідно зі згаданою Резолюцією, пов'язане з серйозним занепокоєнням з приводу повідомлень, які свідчать про те, що в Руанді були скоєні геноцид та інші систематичні, широко поширені та кричущі порушення міжнародного гуманітарного права, й ця ситуація продовжувала становити загрозу міжнародному миру та безпеці, а також отримавши запит Уряду Руанди з проханням заснувати міжнародний трибунал з метою кримінального переслідування осіб, відповідальних за геноцид та інші серйозні порушення міжнародного гуманітарного права, вчинені на території Руанди та громадян Руанди, відповідальних за геноцид та інші подібні порушення, вчинені на території сусідніх держав, у період з 1 січня 1994 року по 31 грудня 1994 року, і з цією метою прийняти Статут Міжнародного кримінального трибуналу по Руанді, який додавався до цієї Резолюції [5].

МКТЮ володів предметною юрисдикцією за вчинені воєнні злочини, проти людяності та злочини геноциду, які відбулися під час збройних конфліктів у колишній Югославії 1990-х років. На лаві підсудних МКТЮ перебувала 161 особа, серед яких 91 особу було засуджено, 18 – виправдано, 13 – передано до національних юрисдикцій, з 37 обвинувачених знято обвинувальні акти або вони померли, щодо 2 осіб провадження здійснюється у даний час Міжнародним залишковим механізмом для кримінальних трибуналів (МЗМКТ) [3, с. 21]. За понад два десятиліття діяльності МКТЮ зробив серйозний внесок у розвиток міжнародного кримінального та гуманітарного права.

МКТР був першим трибуналом, який притягнув до відповідальності за вчинення геноциду. На лаві підсудних перебувало 93 особи, серед них: 62 – засуджено, 14 – виправдано, 10 – передано до національних юрисдикцій, 3 – передано до МЗМКТ, 2 – померло до винесення вироку, з 2 – знято обвинувачення [6].

Оскільки як МКТЮ так і МКТР були створені як тимчасові трибунали *ad hoc*, після припинення їх функціонування (МКТР 31 грудня 2015 року, а МКТЮ 31 грудня 2017 р.) нерозглянуті справи було передано до новоутвореного органу – МЗМКТ, який був створений як окрема судова установа, з тією ж юрисдикцією, якою раніше володіли МКТЮ та МКТР [7]. Власне він був утворений на підставі резолюції Ради Безпеки ООН від 22 грудня 2010 року № 1966 з двома відділеннями в Гаазі (відділення для МКТЮ) та Аруші (відділення для МКТР) [8]. МЗМКТ повністю перейняв не тільки юрисдикцію, а й практику та головні засади доказів та доказування від МКТЮ та МКТР, про що свідчить практично ідентичні норми Правила процедури та доказування (далі – ППД) МЗМКТ з одного боку та ППД МКТЮ та ППД МКТР – з іншого.

Стан опрацювання проблематики. У доктрині міжнародного права аналізу окремих питань доказів у органах міжнародного кримінального правосуддя торкалися чимало науковців, серед яких варто виокремити праці Г. Боаса, М.В. Буроменського, М.М. Гнатівського, В.В. Гутника, А.О. Кориневича, А. Касезе, У. Шабаса та ін. У цій статті автором зроблена спроба привернути увагу на особливості доказів у міжнародних кримінальних трибуналах *ad hoc* (МКТЮ, МКТР, МЗМКТ).

Метою цієї статті є загальна характеристика доказів у Міжнародному кримінальному трибуналі щодо колишньої Югославії, Міжнародному кримінальному трибуналі щодо Руанди та Міжнародному залишковому механізмі для кримінальних трибуналів, зокрема, правових засад доказів та доказування, впливу систем загального та цивільного права на формування концепції доказів, відображення принципів кримінального провадження на процеси збирання та подання доказів у міжнародних кримінальних трибуналах *ad hoc*.

Виклад основного матеріалу. У науковій доктрині підкреслюється, що МКТЮ та МКТР, а пізніше й МЗМКТ прийняли досить м'які та гнучкі правила допустимості доказів [9, с. 165]. Зокрема, відповідно до ст. 15 Статуту МКТЮ, ст. 14 Статуту МКТР та ст. 13 Статуту МЗМКТ судді буди наділені повноваженнями приймати «правила процедури та доказів для проведення досудової фази провадження, судового розгляду та апеляції, допуску доказів, захисту потерпілих і свідків та інших відповідних питань, розроблених суддею, передбачених для прийняття судовими палатами «будь-яких відповідних доказів, які, на її думку, мають доказову силу» [10; 11; 12]. Прийняті правила доказування вважаються унікальними, й були сформовані на основі принципів і процедур національного кримінального процесуального права, на основі консенсусу між національними правовими системами, які належать до правових сімей загального (англосаксонського) та цивільного (континентального) права [13; 14].

У цілому варто погодитися з Ф.Гварайля (*F. Guariglia*), що загальне розмежування між цими правовими сім'ями щодо доказів та доказування зводяться до такого: 1) система загального (англосаксонського права), покладається на міркування щодо допуску для забезпечення якості процесу доказування, а система цивільного (континентального) права, навпаки, в першу чергу покладається на законність і цілісність процесу збору для тих самих цілей; 2) у системі загального права прийняття або виключення доказів є результатом здійснення дискреційних повноважень суду першої інстанції; у системі цивільного права допущення впливає з правових положень, що регулюють допустимі засоби доказування та їх збір, а виключення, у свою чергу, від порушення до правил збору або від заборон допуску/оцінки, що впливають із процесуальної правової бази; 3) в системі загального права дискусії про те, як докази повинні бути зібрані, щоб вони були належними, не завдавали шкоди тощо, в основному відбуватимуться в суді, коли обговорюватиметься прийнятність; на відміну від цього, у моделі цивільного права це обговорення буде або має бути в першу чергу на рівні законодавця, коли обговорюється та нормативно закріплюється процесуальне право [15, с. 333].

Д. Мундіс, який досить детально аналізував впливи згаданих двох правових сімей на МКТЮ, підкреслював, що хоча перші кілька судових процесів у Трибуналі дуже нагадували кримінальні процеси загального (англосаксонського) права, згодом відбувся рух в напрямку континентального (цивільного) права. У результаті виникла справді змішана юрисдикція, тобто така, що містить елементи як англосаксонського, так і континентального права. Відтак, на думку автора, МКТЮ не

мав шансів стати інституцією континентального (цивільного) права, оскільки Статут містить чіткі посилання на елементи англосаксонського права, проте практика МКТЮ явно рухалася в напрямку континентального від підходу, орієнтованого на загальне право, який домінував у ранній практиці Трибуналу. Цей еволюційний процес значною мірою зумовлений уявленням про те, що судові процеси в МКТЮ є надто тривалими і що найкращий спосіб виправити ситуацію – це надати суддям більше повноважень контролювати провадження, таким чином скоротивши тривалість судового розгляду [16, с. 368-369]. Аналогічна практика простежується і у МКТР та МЗМКТ.

Загальні правила, які стосувалися доказів передбачені у пр. 89 ППД МКТЮ, пр. 89 ППД МКТР та пр. 105 ППД МЗМКТ. Зокрема, згідно пр. 89 (А) ППД МКТЮ, пр. 89 (А) ППД МКТР та пр. 105 (А) ППД МЗМКТ, Палата застосовує правила доказування, які містяться у ППД та не зв'язана жодними національними правилами доказування. У справі Кордіча та Черкеза (*Kordic and Cerkez*) Судова палата МКТЮ підкреслила, що «незважаючи на те, що МКТЮ може звертатися до місцевого кримінального законодавства та процедури для допомоги у своїй роботі, він пов'язаний насамперед своїм власним статутом і правилами, а також міжнародним правом, яке стосується його конкретного мандату щодо судового розгляду осіб, підозрюваних у вчиненні серйозного порушення міжнародного гуманітарного права» [17, п. 124]. Іншими словами, норми національного права використовувалися у МКТЮ, МКТР та МЗМКТ у контексті доказів виключно для кращого розуміння особливостей їх збирання та оцінки, однак, такі норми не були обов'язковими для застосування самими Трибуналами та не є зараз обов'язковими для МЗМКТ.

Безумовно, жодні процесуальні норми не можуть врегулювати повністю усі відносини, які стосуються доказування. У разі, якщо у ППД МКТЮ, МКТР чи МЗМКТ відсутні відповідні норми, що врегульовували правила доказування, Палата, що розглядає справу має право застосовувати такі правила, які найкраще сприяють справедливому вирішенню справи, що розглядається, і відповідають духу Статуту та загальним принципам права (пр.пр. 8 9 (В) ППД МКТЮ, пр. 89 (В) ППД МКТР та пр. 105 (В) ППД МЗМКТ).

ППД МКТЮ, МКТР та МЗМКТ надають судовим палатам можливість гнучкості щодо визначення допустимості доказів і регулювання допиту та перехресного допиту свідків. Відповідно до ППД очевидно, що принцип *la libert de la preuve*, який розуміється у системі кримінального права Франції як такий, що дозволяє суду визнавати будь-яку форму доказу прийнятною, був запозичений МКТЮ та МКТР. Правило 89(С) обох трибуналів та пр. 105 (С) Механізму передбачало, що «Палата може прийняти будь-який відповідний доказ, який, на її думку, має доказову силу». Це правило пом'якшується правилом 89(Д) ППД МКТЮ та МКТР, а також пр. 105(Д) ППД МЗМКТ, які передбачають, що «Палата може виключити докази, якщо їх доказову цінність істотно переважає необхідність забезпечення справедливого судового розгляду». Ці два положення надають судовим палатам велику свободу дій у визначенні допустимості доказів, звичайно більше, ніж ті, які доступні судам у кримінальних юрисдикціях загального (англосаксонського) права [18, с. 49].

Правило 89(С) ППД МКТЮ та МКТР, а також пр. 105 (D) ППД МЗМКТ справді вважається ключовим положенням щодо гнучкості правил доказування, які застосовували МКТЮ та МКТР. Це положення було використано судовими палатами для забезпечення гнучкості та сприяння прискоренню провадження. У цілому варто підтримати думку, що МКТЮ, як і МКТР, застосували значний ступінь гнучкості щодо ваги доказів, щоб дозволити докази, які в юрисдикції загального (англосаксонського) права були б визнані неприйнятними [18, с. 50].

Щодо доказів отриманих незаконним шляхом, то це питання регулюється пр. 95 ППД МКТЮ та пр. 95 ППД МКТР, а також пр. 117 ППД МЗМКТ, які передбачають, що «докази не будуть прийнятними, якщо отримані методами, які викликають суттєві сумніви щодо їх надійності або їх визнання є суперечливим і може завдати серйозної шкоди цілісності провадження».

При цьому, як зауважує А.М. Сакс (*Ann Marie Thake*), питання допустимості доказів, отриманих незаконним шляхом, у судах *ad hoc* – це «не питання засобів, а питання результату, оскільки докази не виключаються виключно через засоби, за допомогою яких вони були отримані, а через результативний вплив, який їх визнання має на провадження». Початкова версія цього правила передбачала перевірку засобів, а не результату. Вона передбачала виключення доказів, отриманих за допомогою засобів, «...що становлять серйозне порушення прав людини, що охороняються міжнародним правом». Згодом, у результаті поправки такого положення, навіть якщо право людини, яке гарантоване міжнародним правом, порушується, судді залишають за собою на власний

розсуд приймати оскаржувані докази, якщо вони вважають, що докази є надійними та не завдають серйозної шкоди провадженню [19, с. 169].

Досить важливого значення в контексті збирання та подання у міжнародних кримінальних трибуналах *ad hoc* відіграють окремі принципи кримінального провадження серед яких особливої уваги заслуговує принцип рівності сторін, який зводиться до того, що сторони обвинувачення і захисту мають рівні процесуальні можливості для підтримання під час провадження їх правових позицій й як наслідок, жодна із сторін провадження не може бути у більш сприятливому становищі стосовно іншої [20, с. 31]. У вузькому розумінні принцип рівності сторін зводиться до рівності можливостей між стороною обвинувачення та захисту. У науковій літературі звертається увага, що у силу своєї постійнодіючої природи, значної кількості працівників, значним фінансуванням, безпосередньою співпрацею з окремими міжнародними організаціями сторона обвинувачення є у кращому становищі щодо збирання доказів; і коли захисник тільки вступає у справу, у сторони обвинувачення уже наявні докази, що свідчать про вчинення злочинів підозрюваним чи обвинуваченим [20, с. 46]. Такі питання неодноразово розглядалися МКТЮ та МКТР, які підкреслювали, що сторони захисту мають надаватися не тотожні, а пропорційні можливості та ресурси, що є у сторони обвинувачення, які є достатніми для підготовки захисту [21, п. 149; 22, п. 7; 23, п. 69].

Висновки. Прийняті у МКТЮ, МКТР та МЗМКТ правила доказування вважаються унікальними й були сформовані на основі консенсусу між національними правовими системами, які належать до правових сімей загального (англосаксонського) та цивільного (континентального) права. Якщо у ППД МКТЮ, МКТР чи МЗМКТ відсутні відповідні норми, що врегульовують правила доказування, Палата, що розглядає справу має право застосовувати такі правила, які найкраще сприяють справедливому вирішенню справи, що розглядається, і відповідають духу Статуту та загальним принципам права.

Досить важливого значення в контексті збирання та подання у міжнародних кримінальних трибуналах *ad hoc* відіграють окремі принципи кримінального провадження серед яких особливої уваги заслуговує принцип рівності сторін, який зводиться до того, що сторони обвинувачення і захисту мають рівні процесуальні можливості для підтримання під час провадження їх правових позицій й як наслідок, жодна із сторін провадження не може бути у більш сприятливому становищі стосовно іншої; сторони захисту мають надаватися не тотожні, а пропорційні можливості та ресурси, які є достатніми для підготовки захисту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Friman H. Inspiration from the International Criminal Tribunals When Developing Law on Evidence for the International Criminal Court. *Law and Practice of International Courts and Tribunals*. 2003. Vol. 2. No. 3. P. 373-400.
2. United Nations Security Council resolution 827 (1993), 8 November 1994. UN Doc. S/RES/827(1993). URL: [https://undocs.org/S/RES/827\(1993\)](https://undocs.org/S/RES/827(1993)).
3. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.
4. Josipovic I. Responsibility for war crimes before national courts in Croatia. *International Review of the Red Cross*. 2006. Vol. 88. No. 861. P. 145–168.
5. United Nations Security Council resolution 955 (1994), 8 November 1994. UN Doc. S/RES/955(1994). URL: [https://undocs.org/S/RES/955\(1994\)](https://undocs.org/S/RES/955(1994)).
6. The ICTR in Brief. URL: <https://unictr.irmct.org/en/tribunal>.
7. The IRMCT: About. URL: <https://www.irmct.org/en/about>.
8. United Nations Security Council resolution 1966, adopted on 22 December 2010. UN Doc. S/RES/1966(2010). URL: [https://undocs.org/S/RES/1966\(2010\)](https://undocs.org/S/RES/1966(2010)).
9. Krzan B. Admissibility of evidence and international criminal justice. *Revista Brasileira de Direito Processual Penal*. 2021. Vol. 7(1). P. 161–188.
10. ICTY Statute (1993). URL: https://www.icty.org/x/file/Legal%20Library/Statute/statute_sept09_en.pdf
11. ICTR Statute (1994). URL: https://legal.un.org/avl/pdf/ha/ictr_EF.pdf.
12. IRMCT Statute (2010). URL: https://www.irmct.org/sites/default/files/documents/101222_sc_res1966_statute_en_0.pdf

13. Whiting, Alex, '3 The ICTY as a Laboratory of International Criminal Procedure', in Bert Swart, Alexander Zahar, and Göran Sluiter (eds), *The Legacy of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia* (Oxford, 2011; online edn, Oxford Academic, 22 Sept. 2011), P. 83–107. URL: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199573417.003.0004>.
14. Ambos K. International Criminal Procedure: 'Adversarial', 'Inquisitorial' or Mixed? *International Criminal Law Review*. 2003. Vol. 3. P. 1–37. URL: <https://doi.org/10.1163/156753603767877084>.
15. Guariglia, F. Admission v. Submission of Evidence at the International Criminal Court: Lost in Translation. *Journal of International Criminal Justice*. 2018. Vol. 16. No. 2. P. 315–340.
16. Mundis D.A. From 'Common Law' Towards 'Civil Law': The Evolution of the ICTY Rules of Procedure and Evidence. *Leiden Journal of International Law*. 2001. Vol. 14 (2). P. 367–382. URL: <https://doi.org/10.1017/S0922156501000188>.
17. Prosecutor v. Kordic and Cerkez. ICTY. Case No. IT-95-14/2-T. Decision on the Prosecution Application to Admit the Tulida Report and Dossier into Evidence, 29 July 1999. URL: <https://ucr.irmct.org/LegalRef/CMSDocStore/Public/English/Decision/NotIndexable/IT-95-14%232/MRA2020R0000017045.tif>.
18. Boas G. Creating Laws of Evidence for International Criminal Law: The ICTY and the Principle of Flexibility. *Criminal Law Forum*. 2001. Vol. 12. No. 1. P. 41–90.
19. Thake A.M. The (In)Admissibility of Unlawfully Obtained Evidence at the International Criminal Court. *Hague Yearbook of International Law*, 2015. Vol. 28. P. 161–190.
20. Гутник В.В. Право на захист у міжнародних кримінальних судах: доктрина та практика: монографія; за наук. ред. проф. М.В. Буроменського. Львів; Харків; Одеса: Фенікс, 2018. 440 с.
21. Prosecutor v. Milomir Stakić. ICTY. Case No. IT-97-24-A: Judgement, 22 March 2006. URL: <http://www.icty.org/x/cases/stakic/acjug/en/sta-aj060322e.pdf>.
22. Prosecutor v. Oric. ICTY. Case No. IT-03-68-AR73.2. Interlocutory decision on length of defence case, 20 July 2005. URL: <https://www.icty.org/x/cases/oric/acdec/en/050720.htm>.
23. Prosecutor v. Kayishema and Ruzindana. ICTR. Case No.: ICTR-95-1-A Appeal Judgement, 1 June 2001. URL: <https://ucr.irmct.org/LegalRef/CMSDocStore/Public/English/Judgement/NotIndexable/ICTR-95-01/MS16634R0000621564.PDF>.